

Currículum acadèmic i professional

Josep Gil i Ribas va néixer a Reus l'any 1928. L'any 1940 va ingressar al Seminari de Tarragona. L'any 1947 es va traslladar a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, on es va llicenciar en Teologia el 1951, el mateix any en què fou ordenat prevere. A Roma, també va cursar estudis al Pontifici Institut de Música Sacra.

Va ser professor de Religió a l'Institut Martí i Franquès de Tarragona entre 1960 i 1977. L'any 1962 va esdevenir professor del Seminari de Tarragona. L'any 1967 va crear el Club de Joves de Tarragona, que, en època de dictadura, va significar un espai de llibertat.

L'any 1969 va ser invitat com a professor a la Facultat de Teologia de Barcelona, però no obtingué el permís eclesiàstic del cardenal B. De Arriba y Castro. Va ser professor als col·legis de l'Ensenyança i de les Carmelites, a Tarragona. El 1972, després del cessament del cardenal de Tarragona i de l'arribada del Dr. Pont i Gol, va passar a ser professor d'Escatologia a la Facultat de Teologia. Va eixamplar el seu interès a gairebé totes les matèries teològiques. També va impartir classes de teologia al Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes, i va formar part del Consell de Direcció d'aquest Centre.

Durant els cursos 1973-1974 i 1974-1975, va impartir classes d'Escatologia a la Universitat de Deusto. El 1977 va impulsar la creació de l'Institut de Teologia de Tarragona, i en va ser nomenat Director. L'any 1975, a proposta seva, es va constituir el Secretariat Diocesà de Justícia i Pau de Tarragona, en defensa dels drets humans.

L'any 1982 va defensar la seva tesi doctoral, preparada a la Facultat de Teologia de Münster, publicada el 1984. Els anys 1985 i 1986 va impartir classes a la *Universidad de San Buenaventura* de Cali (Colòmbia), on va publicar diverses obres. El 1988 va impulsar, a Reus, la Residència Universitària i la Fundació Sant Joan.

El curs 1991-1992, va ser escollit vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya. Va treballar en la projecció de la Facultat cap a Europa i en el terreny de la interdisciplinarietat. Va afavorir les relacions d'aquesta Facultat amb l'Institut Catòlic de Tolosa de Llenguadoc, amb l'Institut Catòlic de Lió i amb la Facultat de Teologia Catòlica de Tübingen. Fruit d'aquests intercanvis, es va celebrar a la Facultat de Teologia de Tübingen un congrés internacional sobre "La consciència moral", organitzat conjuntament per aquesta Facultat, la Facultat de Teologia de Catalunya i l'Institut Catòlic de Lió. Va impartir classes d'Escatologia en el Centre esmentat de Tolosa i va participar en nombrosos congressos internacionals de Teologia i Pastoral (entre altres ciutats, a Frankfurt, a Würzburg, a Lovaina, a Paderborn, i a Tübingen).

També ha impartit cursos i conferències en els Instituts Superiors de Ciències Religioses i Escoles de Teologia de Barcelona, Tarragona, Lleida, Tortosa, Manresa, La Seu d'Urgell i Vic.

El 1996 va ingressar com a Acadèmic Numerari a la Reial Acadèmia de Doctors. La nit de Santa Llúcia del 1999 va rebre el premi "Joan Maragall" per l'obra *L'esperança que no mor*.

La publicació del darrer dels 10 volums de la seva obra magna *Història del pensament cristià* va ser el motiu d'un homenatge organitzat per Justícia i Pau de Tarragona, amb assistència i participació d'autoritats civils i eclesiàstiques, el setembre de l'any 2013, homenatge en el decurs del qual, teòlegs de prestigi i professors de la Facultat de Teologia i altres pensadors coneixedors de la seva obra, el van obsequiar amb la miscel·lània *Fe i valors humans*, publicada per l'Abadia de Montserrat l'any 2014.

Actualment està adscrit a la parròquia de Sant Joan Baptista de El Catllar, i imparteix cursos i conferències. Publica regularment en el setmanari *Notícies Tarragona*. L'any 2014, en representació de la Facultat de Teologia de Catalunya, ha donat classes a la Sulkhani-Saba Orbeliani Teaching University (Tbilisi, Geòrgia).

Bibliografia

Llibres

Signes de pertinença a l'Església, Tarragona, Arquebisbat de Tarragona, 1973. (Reedició a Barcelona, Claret, 1987).

La benaurança del cel i l'ordre establert. Aproximació a l'escatologia de la Benedictus Deus, Barcelona, Facultat de Teologia- Herder, 1984.

Els nostres morts no envelleixen. Escatologia cristiana, Barcelona, Facultat de Teologia- Herder, 1984.

Dios, hombre, mundo, Cali, Universidad de San Buenaventura, 1987.

Pentateuco y Narrativos, Cali, Universidad de San Buenaventura, 1987.

Fe y Revelación, Cali, Universidad de San Buenaventura, 1987.

De la "nosa" a la "nostàlgia" de Déu. Estudi teològic sobre la religió, Barcelona, Facultat de Teologia- Herder, 1992.

Evangelí i home d'avui, Barcelona, Claret, 1994.

Escatologia cristiana, Barcelona, Facultat de Teologia- Herder, 1994.

Cartes a Laura. Quan la mort toca de prop, Barcelona, Claret, 1995.

Mariologia, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya, 1995.

L'aventura del pensament teològic, Barcelona, Reial Acadèmia de Doctors, 1996.

Una joiosa experiència eclesial. Assaig d'una anàlisi teològica del Concili Provincial Tarraconense, Tarragona, Institut Superior de Ciències Religioses, 1996.

Antropologia teològica, Barcelona, Institut de Ciències Religioses, 1998.

Jesús, Fill de Déu i germà dels homes, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat – Institut Superior de Ciències Religioses “Sant Fructuós”, 1998.

Historia de la Santíssima Virgen María, volum IV, Datafilm, Pamplona, 1998.

El mil·lenarisme, un excés malaguanyat, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya, 1999.

L'esperança que no mor, Barcelona, Cruïlla – Fundació Joan Maragall, 2001.

Al principi hi hagué la dona. Un assaig de recepció teològica del feminisme, Barcelona, Claret, 2002.

Santa Maria dins l'any litúrgic, Barcelona, Centre de Pastoral Litúrgica, 2006.

La divinització de Jesús de Natzaret. Història del pensament cristià, 1. Valls, Cossetània, 2009.

Cristianisme i cristiandat. Història del pensament cristià, 2. Valls, Cossetània, 2009.

Un món que comença de nou. Història del pensament cristià, 3. Valls, Cossetània, 2010.

La sacralització del poder. Història del pensament cristià, 4. Valls, Cossetània, 2010.

De la “mort de Déu” a la discreta elegància del Ressuscitat. Història del pensament cristià, 9. Valls, Cossetània, 2010.

El desafiament de la laïcitat. Història del pensament cristià, 10. Valls, Cossetània, 2010.

Primera emancipació del pensament cristià. Història del pensament cristià, 5. Valls, Cossetània, 2011.

Un univers construït per la raó. Història del pensament cristià, 6. Valls, Cossetània, 2011.

Segona emancipació del pensament cristià. Història del pensament cristià, 7. Valls, Cossetània, 2012.

Que creguin, de grat o per força. Història del pensament cristià, 8. Valls, Cossetània, 2013.

Per què no vaig a missa, Barcelona, Centre de Pastoral Litúrgica, 2014.

Articles i altres escrits

“Futur de Déu i autonomia humana”, *Qüestions de vida cristiana*, núm. 80 (1976), pp. 21-48.

“El desafiament ecològic. Un interrogant a la teologia”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. VI/1 (1981), pp. 89-126.

“Les categories subjacents a la “Benedictus Deus”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. VIII/1 (1983), pp. 113-166.

“Les categories subjacents a la “Benedictus Deus”, II. La visió de Déu, *Revista Catalana de Teologia*, núm. VIII/2 (1983), pp. 359-396.

“Les categories subjacents a la “Benedictus Deus”, III. La “Fides Ecclesiae” i l’“ara mateix” dels benaurats, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XIX/2 (1984), pp. 365-400.

“Teologia de la religió (I)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XII/2 (1987), pp. 337-411.

“Teologia de la religió (II)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XIII/1 (1988), pp. 59-114.

“Teologia de la religió (i III)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XIII/2 (1988), pp. 315-364.

“L’Encarnació en l’Església”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XV/2 (1990), pp. 307-341.

“Una proposta de teologia feminística (I)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XX/2 (1995), pp. 307-343.

“Una proposta de teologia feminística (i II)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXI/1 (1996), pp. 81-116.

“Història de la teologia i teologia de la història”, a *Fe i teologia en la història. Estudis en honor del Prof. Dr. Evangelista Vilanova*, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya- Istituto per le Scienze Religiose (Bolonya)- Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1997.

“Aproximació a l’antropologia subjacent al Concili Provincial Tarraconense”, *Qüestions de Vida Cristiana*, núm. 188 (1997), pp. 78-89.

“D’una llar evangelitzada a una llar evangelitzadora (I)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXII/1 (1997), pp. 91-116.

“D’una llar evangelitzada a una llar evangelitzadora (i II)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXII/2 (1997), pp. 307-347.

“El concepte d’Església subjacent a les resolucions del Concili”, *Quaderns de Pastoral*, núm. 158 (1997), pp. 21-34.

“Nota bibliogràfica. La “Summa Theologiae” de Adolphe Gesche”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXIII/1 (1998), pp. 225-230.

“El testimoniatge del P. Evangelista Vilanova”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXIII/2 (1998), pp. 511-516.

“Feminisme, Mariologia, sexualitat”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXIV/2 (1999), pp. 461-499.

“Els itineraris de la Humanitas”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXV. La Humanitat a la recerca de Déu. Miscel·lània en homenatge al prof. Dr. Josep M. Rovira Belloso (2000), pp. 385-403.

“La mujer y la liturgia”, *Fhase*, núm. 243 (2001), pp. 201-219.

“La cuestión de la visión beatífica, ¿una cuestión política?”, a *Escatología y vida cristiana*, Pamplona, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Navarra, 2002, pp. 555-565.

“El debat medieval sobre la visió beatífica. Noves aportacions (I)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXVII/2 (2002), pp. 295-351.

“El debat medieval sobre la visió beatífica. Noves aportacions (II)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXVIII/1(2003), pp. 135-196.

“El debat medieval sobre la visió beatífica. Noves aportacions (i III)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXVIII/2 (2003), pp. 325-351.

“Aproximació a l’adopcionisme de Feliu d’Urgell”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXIX/2 (2004), pp. 335-395.

“Ramon Torrella Cascante (Olesa de Montserrat, 1923-Tarragona, 2004)”, *Revista Catalana de Teologia*, núm. XXX/1 (2005), pp. 203-216.

“Encarnació i escatologia”, *Qüestions de vida cristiana*, núm. 219 (2005), pp. 43-64.

“L’esperança intramundana i el Regne de Déu”, a *Les darreries. Fi de la vida i fi del món*, Barcelona, Cruïlla – Fundació Joan Maragall, 2006, pp. 11-32.

“Una cristologia des de l’home Jesús de Natzaret”, a CERVERA I VALLS, J. (Coordinador), *Jordi Llimona, rebel i fidel*, Barcelona, Ed. Mediterrània, 2007, pp. 271-299.

“El silenci fecund d’un camp gebrat. Homenatge als màrtirs tarragonins (21.1.259-21.1.2009)”, a *El Pregó*, núm. 357 (2009), pp. 4-5.

“Introducció”, a *Pensament cristià i Catalunya. Joan Maragall, Carles Cardó, Joan B. Manyà, Bartomeu Xiberta*, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya- Pòrtic, 2009, pp. 9-87.

“El pensament teològic de Carles Cardó i Sanjuan”, *Quaderns de Vilaniu*, núm. 55 (2009), pp. 21-29.

“En la mort d’un amic, el bisbe Joan, pastor i humanista”, a *El Pregó*, núm. 376 (2009), pp. 4-5.

“Pròleg”, a ROVIRA I GÓMEZ, S.-J., *El Club de Joves [1965-1976]. El ressorgiment de la cultura catalana i catalanista a Tarragona*, Tarragona, Cercle d’Estudis i Socials Guillem Oliver, 2010, pp. 9-11.

“La meva experiència del Col·lectiu de Dones en l’Església”, a *Una història necessària. Col·lectiu de Dones en l’Església 25 anys (1986-2011)*, Barcelona, Viena Edicions, 2011, pp. 279-282.

“Discurs de contestació”, a GIL I LAFUENTE, J., *Una esperanza para la recuperación económica del Trabajo*, Barcelona, Reial Acadèmia de Doctors, 2011, pp. 47-55.

“Pròleg. Diàleg filosòfico-religiós entre Serrahima i Pedrolo”, a SERRAHIMA, M. – DE PEDROLO, M., *Crítica literària i debat religiós. Epistolari*, Edició a cura de Josep Poca, Lleida, Pagès Editors, 2012, pp. 27-45.

“Pensar la fe des de la frontera”, a *La transformació del món després de la crisi. Una anàlisi polièdrica i transversal*. Barcelona, Reial Acadèmia de Doctors, publicació en format digital www.reialacademiadoctors.cat, 2012, pp. 244-262.

“El pensament cristià”, a *Tribuna Plural*, núm. 1 (2014), pp. 69-121.

“Discurs de contestació. Doctrina social de l’Església”, a MARTORELL CUNILL, O., *Correlación entre las estrategias de expansión de las cadenas hoteleras internacionales y sus rentabilidades*, Barcelona, Reial Acadèmia de Doctors, 2014, pp. 65-88.